

Morgendagens helter trenger oss i dag

Det er skolestart og mange av framtidens idrettshelter har denne høsten begynt på en lang vei mot en målstrek de drømmer om å krysse. En god skole og gode stipendordninger er nødvendig for å kunne velge den veien. Det er urovekkende at det er de kommersielle interessene som skal styre hvilken idrett morgendagens helter skal konkurrere i, slik toppidrettssjef Tore Øvrebø skriver i Aftenposten 30.8.

I sin kronikk, løfter Øvrebø fram det store antallet utøvere som *ikke* håver inn de store pengepremiene, de som *ikke* inngår lukrative sponsoravtaler og legger seg opp store formuer. I overskriftene hører vi så mye om de få som tjener gode penger. Kanskje tar vi det for gitt at dette er en god beskrivelse av hverdagen som norsk idrettsutøver? Øvrebø beskriver realiteten for det store flertallet av toppidrettsutøvere, spesielt for de som satser på en idrett som ikke regnes som kommersielt interessant. Statistikken viser at et stort antall lever under fattigdomsgrensen og satser på idretten til tross for svært krevende økonomiske betingelser. Når en leser Øvrebøs kronikk, er det grunn til å spørre om vi ønsker å ta vare på morgendagens helter – eller om det kun er når gullet hentes hjem at vi alle vil være med i heiagiengen.

Norske Fag- og Friskolors Landsforbund (NFFL) vil uttrykke støtte til toppidrettssjefen i problematikken han reiser. NFFL er et forbund for friskoler og fagskoler som drives på et ideelt (og ikke-kommersielt) grunnlag. For NFFL er det viktig at våre toppidrettsutøvere skal få en god videregående utdanning. I dag sikres dette med et særskilt toppidrettstilskudd til noen studieplasser og slike tilskudd har vært tildelt skoler siden 2009. I 2018 er det på høy tid å revurdere prinsippene og nivået på disse tildelingene. Dette er et krav vi har fremmet for norske politikere og det er et krav «alle» er enige i. Når det kommer til den politiske hverdagen, nedprioriteres dessverre stadig spørsmålet om en bedre og mer rettferdig fordeling av midler til toppidrettsgymnasene.

For å sikre en god videregående utdanning for våre framtidige idrettshelter, må det særskilte tilskuddet til toppidrettsgymnasene revideres. Skolenes elevtall fra 2009 er fortsatt grunnlaget for tildelingen av tilskudd. Elevtallet ved skolene har endret seg mye siden 2009 og NFFL mener det er et stort problem at dette tilskuddet ikke baseres på den årlige elevrapporteringen til Utdanningsdirektoratet. Finnes det noen begrunnelse for å gi skoler tilskudd basert på elevtallet de hadde for ti år tilbake? I tillegg til fordelingskriteriene, må nivået på tilskuddet heves. NFFL mener tilskuddet må opp på kr.25.000 per elev. Disse endringene vil bidra til en mer rettferdig og forutsigbar fordeling av midler, og sikre en helhetlig oppfølging av elevene innen skole og idrett. Dette er avgjørende for å drive en god skole og må på plass i statsbudsjettet for 2019. NFFL har allerede drøftet dette med flere politiske partier, men frykter at forslaget også i år blir nedprioritert.

Dette særskilte tilskuddet må kun gå til skoler som gir gode tilbud for toppidrettsutøvere. Da må innholdet i utdanningen kvalitetssikres. I dag har Norges Idrettsforbund ved Olympiatoppen fått i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å sikre kvaliteten hos friskoler som søker om å bli toppidrettsgymnas. I tillegg bør man jevnlig kvalitetssikre skolene som har fått en slik godkjennelse. For å kunne gjøre denne jobben på en god måte, må Kunnskapsdepartementet bevilge penger slik at Olympiatoppen kan ha jevnlig oppfølging av de aktuelle skolene. For å sikre kvalitet i skolene, mener NFFL at det særskilte tilskuddet kun skal gå til skoler som til en hver tid følger kvalitetskriteriene definert av Olympiatoppen. I dag er dette Norges Toppidrettsgymnas, WANG Toppidrett, Haugesund Toppidrettsgymnas og Telemark Toppidrettsgymnas.

NFFL møter (så altfor) mange politikere som støtter saken, men som når det kommer til stykket lett nedprioriterer dette spørsmålet. Som nordmenn flest er de intenst opptatt av idrett fra startstreken og fram til målgang, men vier ikke mye oppmerksomhet til den lange veien fram, den som begynner mange år før. Ifølge statistikken Tore Øvrebø viser til, utgjør dette for et stort antall utøvere mange år med en svært vanskelig økonomi. NFFL jobber for å sørge for at idrettstalentene våre skal få en god videregående utdanning, men vi støtter også Toppidrettssjefens krav om at det må gjøres noe med utøver-stipendene som mange utøvere lever på. Når disse ligger langt under statens arbeidsstipend for kunstnere og i tillegg statistikken viser at mange som mottar slike stipend, lever under Norges fattigdomsgrense, er det grunn til bekymring for morgendagens helter.

I de store nyhetsoverskriftene, kan vi ofte lese om utøvere som håver inn millionpremier og tjener seg rike på eget merkenavn. Kanskje er det dette som blander oss. Ifølge Øvrebø, gjelder den lukrative økonomiske situasjonen kun de som når toppen innenfor de kommersielt interessante idrettene, som for eksempel langrenn, friidrett, alpint, skiskyting, hopp, fotball og håndball. Er det de kommersielle interessene som skal få velge hvilke idrettshelter Norge skal få i framtida? Eller skal vi ta et valg som samfunn og gi idrettstalentene innenfor en stor bredde av idretter muligheten til å satse? Skal vi heie på dem – ikke bare fra start til mål - men på den lange veien fram? Da trengs en god skole og da trengs bedre stipendordninger.

Rieneke Karina J.B. Schilperoort
Styreleder, Norske Fag- og Friskolers Landsforbund (NFFL)